

Zadržovací právo

Věřitel s pohledávkou za podstatou je sice oprávněn domáhat se v průběhu konkursu její úhrady soudně žalobou o splnění povinnosti, podanou proti správci konkursní podstaty, i pro tyto pohledávky za podstatou ale platí úprava obsažená v § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV (I pro tyto pohledávky (nebo jejich příslušenství) lze na základě vykonatelného titulu směřujícího vůči správci konkursní podstaty nařídit výkon rozhodnutí (exekuci), nelze jej však provést). Stejně tak tím, že § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV zakazuje nabytí práva na oddělené uspokojení za trvání konkursu, zakazuje i nabytí zadržovacího práva. Zda jde o zadržovací právo k pohledávce za podstatou nebo k jiné pohledávce, je zcela bez významu, když zákaz jednoznačně formulovaný v § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV se váže k majetku konkursní podstaty a nikoli k povaze pohledávky, jež by takto měla být zajištěna.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 541/2010, ze dne 27.7.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce JUDr. Z. Š., advokáta, jako správce konkursní podstaty úpadce K+Z H.-M., s. r. o., zastoupeného JUDr. P. Č., advokátem, se sídlem v P., proti žalovanému V. S. M. servis centrum spol. s r. o., se sídlem v P., zastoupené JUDr. Ing. M. D., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení částky 3.507.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 48 Cm 129/2007, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 8. září 2009, č. j. 12 Cmo 488/2008-64, tak, že dovolání se odmítá v rozsahu, v němž směřuje proti těm výrokům rozsudku ze dne 8. září 2009, č. j. 12 Cmo 488/2008-64, jimiž Vrchní soud v Praze rozhodl o nákladech řízení. Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 8. září 2009, č. j. 12 Cmo 488/2008-64, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. září 2008, č. j. 48 Cm 129/2007-42, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 2. září 2008, č. j. 48 Cm 129/2007-42, zamítl Krajský soud v Praze (dále též jen „krajský soud“) žalobu, kterou se žalobce (správce konkursní podstaty úpadce K+Z H.-M., s. r. o.) domáhal po žalovaném (V. S. M. servis centrum spol. s r. o.) zaplacení částky 3.507.000,- Kč s příslušenstvím (bod I. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (bod II. výroku).

Krajský soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména z toho, že:

- 1/ Podle soupisu konkursní podstaty úpadce náležely do konkursní podstaty též označené stavební stroje.
- 2/ Na základě nájemních smluv uzavřených mezi správcem konkursní podstaty úpadce a žalovaným byly stavební stroje přenechány žalovanému do nájmu sjednaného na dobu určitou, do 30. listopadu 2005.
- 3/ Žalovaný oznámil dopisem z 10. května 2006 žalobci, že s odkazem na nadále existující pohledávku uplatňuje ke stavebním strojům ve vlastnictví úpadce zadržovací právo.
- 4/ Podle pravomocného rozsudku krajského soudu sp. zn. 48 Cm 72/2006 dlužil žalobce žalovanému na „nekonkursních“ pohledávkách částku 2.250.000,- Kč představující souhrn splatného nájemného za užívání jiných pracovních strojů (v tomto vztahu vystupoval žalobce jako nájemce a žalovaný jako pronajímatel), přičemž žalobce bez zjevného důvodu svou povinnost z nájemních smluv nesplnil.
- 5/ Policie České republiky předala stavební stroje zpět žalobci dne 18. srpna 2006.

6/ Žalovaný zadržoval stavební stroje v době od 1. prosince 2005 do 18. srpna 2006.

7/ Žalobce v tomto řízení uplatňuje v rámci náhrady škody zisk, který mu ušel (jehož případně mohl dosáhnout z případného pronájmu stavebních strojů, kdyby mu je žalovaný vrátil ve sjednané době), máje zadrženi stavebních strojů za protiprávní vzhledem k tomu, že šlo o věci náležející do konkursní podstaty úpadce, u nichž není použití zadržovacího práva přípustné.

Na tomto základě krajský soud - cituje ustanovení § 175 odst. 1 a § 177 odst. 1 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“) - uzavřel, že:

1/ Byl splněn zákonný předpoklad pro uplatnění zadržovacího práva spočívající v existenci pohledávky žalovaného. Jde o tzv. „nekonkursní“ pohledávku, která vznikla po prohlášení konkursu na majetek úpadce a která směřuje přímo proti správci konkursní podstaty, bez povinnosti přihlášky a následného přezkumu. Pro tyto případy nutně musí platit obecná obchodně-právní povinnost správce konkursní podstaty, jde-li o vztahy vznikající při dalším provozování úpadcova podniku.

Postavení správce konkursní podstaty tak nemůže být jakkoli zvýhodněno a platí tudíž zákonem stanovená zásada rovnosti stran závazkového vztahu (zde původního nájemního vztahu). Při zjištění tohoto běžného závazkového vztahu (bez ohledu na konkursní řízení), z něhož vznikla povinnost správce plnit „svůj“ peněžitý závazek s odpovědností za případné prodlení, pak nelze jakkoliv vyloučit použití zajišťovacího instrumentu, v tomto případě vykonat vůči správci zadržovací právo k majetku náležejícímu do konkursní podstaty.

Ostatně ani zvláštní právní předpis, jímž je zákon č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), nijak neomezuje použití tohoto zajišťovacího institutu v případě, kdy je účastníkem vztahu správce konkursní podstaty, uvádí krajský soud. Velmi silná zákonná pozice tohoto zajišťovacího nástroje plyne podle krajského soudu již z ustanovení § 175 odst. 2 obč. zák., kdy již v okamžiku podání návrhu na konkurs vzniká zadržovací právo k zajištění dosud nesplatné pohledávky.

2/ Požadavek vyrozumění dlužníka (žalobce) o zadržení věci bez zbytečného odkladu nebyl sice naplněn, zákon však nedodržení této lhůty nesankcionuje a ponechává poměrně široký prostor k výkladu obvyklých střetů zájmů účastníků via facti.

Žalobce po uplynutí sjednané doby nájmu žalovaného opakovaně vyzýval k vydání stavebních strojů za účelem jejich zpeněžení, což žalovaný odmítl. Žalobce však současně nereagoval na požadavky žalovaného k bytí částečnému uhrazení splatného dluhu, takže je logické, že žalovaný na výzvy k vydání stavebních strojů již nereagoval a ponechal si je v držení. I bez písemného oznámení o zadržení věci je tedy konkludentní postoj žalovaného dostatečně výmluvný k otázce vydání zadržovaných věcí a opožděné vyrozumění o zadržovacím právu nemá na jeho účinky žádný vliv.

3/ Uplatněním zadržovacího práva tak nedošlo k protiprávnímu jednání žalovaného a nedošlo k prodlení s vrácením stavebních strojů, takže nejsou splněny podmínky pro náhradu škody. Žalobci totiž při oprávněné realizaci zadržovacího práva žalovanou znemožňovala ušlý zisk zákonná překážka, za kterou nenese žalovaný majetkovou (ani trestní) odpovědnost.

K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 8. září 2009, č. j. 12 Cmo 488/2008-64, potvrdil rozsudek krajského soudu v bodě I. výroku a v bodě II. výroku jej změnil (první výrok); dále rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu věci zjištěného krajským soudem. Následně -cituje ustanovení § 175 odst. 1 obč. zák. (ve znění účinném do 31. prosince 2007), § 176 odst. 1 obč. zák., § 14 odst. 1 písm. a/ a § 31 odst. 1 písm. e/ ZKV - přitakal krajskému soudu v závěru o splnění předpokladů pro uplatnění zadržovacího práva žalovaným. Konkrétně uzavřel, že:

1/ Žalovaný měl ve své moci cizí věci (stavební stroje), jež by jinak měl vydat žalobci (správci konkursní podstaty úpadce, na kterého podle § 14 odst. 1 písm. a/ ZKV přechází okamžikem prohlášení konkursu oprávnění spravovat majetek úpadce). Stavební stroje se dostaly do držení žalovaného na základě nájemních smluv uzavřených mezi žalobcem a žalovaným po prohlášení konkursu.

2/ Zajištěná pohledávka je splatná a její existenci zjistil krajský soud ve věci vedené pod sp. zn. 48 Cm 72/2006. Šlo o tzv. „nekonkursní“ pohledávku za podstatou (§ 31 odst. 2 písm. e/ ZKV), která vznikla po prohlášení konkursu na majetek úpadce a proto ji žalovaný uplatnil správně přímo u správce konkursní podstaty. Tyto pohledávky se nikdy nepřezkoumávají a správce konkursní podstaty je může ve smyslu § 31 odst. 1 ZKV uspokojit kdykoliv v průběhu řízení. Žalobce (správce konkursní podstaty) však podle ustanovení § 31 odst. 1 ZKV nepostupoval a nájemné ze smluv, jež (jako nájemce) uzavřel se žalovaným (jako pronajímatelem) po prohlášení konkursu, žalovanému nezaplatil. Jestliže žalobce vstupoval do obchodních vztahů se žalovaným, byl povinen postupovat podle obecných právních předpisů a měl zvážit realnost plnění závazků, jež pro něho z těchto smluv vyplývají.

3/ Tzv. „nekonkursní“ pohledávky se řídí obecnými právními předpisy, nikoli zákonem o konkursu a vyrovnání, který neobsahuje ustanovení zakazující uplatnit zadržovací právo v případě, kde účastníkem závazkového vztahu je správce konkursní podstaty. Naopak je třeba poukázat na ustanovení § 175 odst. 2 obč. zák., které upravuje výjimku z pravidla, že předpokladem uplatnění tohoto institutu je splatnost zajišťované pohledávky.

4/ Jestliže žalovaný při prodlení žalobce s plněním závazků z nájemní smlouvy uplatnil ke stavebním strojům, jež měl u sebe na smluvním podkladu, zadržovací právo k zajištění své splatné „nekonkursní“ pohledávky dle § 175 obč. zák., neporušil žádné ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání; na tom nic nemění ani skutečnost, že zadržované stavební stroje jsou součástí majetku konkursní podstaty.

5/ Odkaz žalobce na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1318/2000 (jde o usnesení ze dne 26. února 2001, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 5, ročníku 2001, pod číslem 69) a rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 528/2003 (jde o usnesení ze dne 28. listopadu 2003, uveřejněné pod číslem 2/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále též jen „R 2/2005“) je nepřiléhavý, neboť tato rozhodnutí se netýkají zadržovacího práva.

6/ Skutečnost, že žalobce podal ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 48 Cm 72/2006 dovolání, nemá pro věc význam.

Proti rozsudku odvolacího soudu (a to výslovně v „celém rozsahu“) podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení následujících otázek:

1/ Zda po prohlášení konkursu lze zřídit platně a účinně zadržovací právo k majetku náležejícímu do konkursní podstaty?

2/ Zda je správce konkursní podstaty při uspokojování nekonkursních pohledávek vázán omezeními

danými ustanovením § 31 odst. 2 a § 32 odst. 1 ZKV?

V mezích dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. dovolatel připomíná, že na základě zadržovacího práva ve smyslu § 179 obč. zák. má věřitel právo při výkonu rozhodnutí na přednostní uspokojení z výtěžku zadržované věci před jiným věřitelem, a to včetně věřitele zástavního. Takové uspokojení však v konkursu není přípustné.

Zákon o konkursu a vyrovnání je zvláštním právním předpisem, jehož účel je naplňován i tím, že oprávnění nakládat s majetkem podstaty přechází na správce konkursní podstaty a tím, že nelze provést výkon rozhodnutí (exekuci) postihující majetek patřící do podstaty a k tomuto majetku nelze ani nabýt právo na oddělené uspokojení (§ 14 odst. 1 písm. a/ a „b/“ ZKV). Ustanovení § 28 odst. 1 ZKV přitom mezi práva na oddělené uspokojení řadí též zadržovací právo. Zákon tedy explicitně vylučuje, aby po prohlášení konkursu kdokoli zřídil zadržovací právo k majetku náležejícímu do konkursní podstaty, což platí i pro stavební stroje, o něž šlo v této věci.

Dále dovolatel zdůrazňuje, že při uspokojení pohledávek za podstatou (§ 31 odst. 2 ZKV) se správce konkursní podstaty nemůže odchýlit od postupu předepsaného ustanovením § 32 odst. 1 ZKV a ohrozit plným uspokojením jedné pohledávky za podstatou poměrné uspokojení ostatních pohledávek za podstatou.

Uplatnění zadržovacího práva by správcem konkursní podstaty znemožnilo nakládat s movitými věcmi a nekonkursní věřitel, který si takto zajistí svou pohledávku, by mohl být uspokojen ze 100 % na úkor upokojení jeho pohledávce předcházejících pracovníprávních nároků nebo na úkor poměrného uspokojení ostatních nekonkursních věřitelů.

Naplnění dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. spatřuje dovolatel v tom, že žalobou uplatněný nárok je nárokem na náhradu škody, jímž se (jako žalovaný) bránil proti požadavku nynějšího žalovaného (tam žalobce) na zaplacení peněžité pohledávky ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 48 Cm 72/2006. Z důvodů, které uvedl v dovolání, jež v oné věci podal, nemá dovolatel za možné vyloučení nároku k samostatnému projednání (k němu došlo v této věci).

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu dovoláním „v celém rozsahu“, tedy i ve výrocích o nákladech řízení před soudy obou stupňů; v rozsahu, v němž směřuje proti těmto výrokům, Nejvyšší soud dovolání bez dalšího odmítl podle § 243b odst. 5 a § 218 písm. c/ o. s. ř. jako objektivně nepřijatelné (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2002, sp. zn. 29 Odo 874/2001, uveřejněné pod číslem 4/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

V rozsahu, v němž dovolání směřuje proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, je Nejvyšší soud shledává přípustným podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., neboť v řešení právních otázek předestřených mu dovolatelem k posouzení opomíjejí rozhodnutí soudů obou stupňů text ustanovení § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV a výklad podaný k tomuto ustanovení a k ustanovení § 32 odst. 1 ZKV v ustálené judikatuře soudů.

Nejvyšší soud se věcí zabýval nejprve v rovině tvrzeného dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. a dospěl k závěru, že tento dovolací důvod zjevně dán není.

Tvrzená vada řízení spočívá podle dovolatele v nesprávném postupu krajského soudu ve věci vedené u něj pod sp. zn. 48 Cm 72/2006 (v tom, že nárok projednávaný nyní v této věci /pod sp. zn. 48 Cm 129/2007/ nesprávně vyloučil k samostatnému projednání). Jinak řečeno, nejde o vadu tohoto řízení, nýbrž o vadu řízení, z něž byl nárok vyloučen. Taková vada nemůže mít vliv na správnost napadeného rozhodnutí v této věci.

Jen pro úplnost Nejvyšší soud dodává, že vznesená výhrada se v mezidobí stala bezpředmětnou tím,

že dovolatelem ohlášené dovolání ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 48 Cm 72/2006 (konkrétně jde o dovolání proti rozsudku ze dne 11. ledna 2008, č. j. 8 Cmo 356/2007-103, jímž Vrchní soud v Praze rozhodl o odvolání žalobce /tam žalovaného/ proti rozsudku krajského soudu ze dne 18. července 2007, č. j. 48 Cm 72/2006-41, ve znění opravného usnesení ze dne 25. července 2007, č. j. 48 Cm 72/2006-50) odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 30. března 2010, sp. zn. 23 Cdo 1641/2008 (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže je toto rozhodnutí veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu).

Další vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - dále zabýval tím, zda je dán dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV má prohlášení konkursu mimo jiné i ten účinek, že nelze provést výkon rozhodnutí (exekuci) postihující majetek patřící do podstaty a k tomuto majetku nelze ani nabýt právo na oddělené uspokojení (§ 28).

Dle ustanovení § 28 odst. 1 ZKV věřitelé pohledávek, které byly zajištěny zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, převodem práva dle § 553 občanského zákoníku nebo postoupením pohledávky dle § 554 občanského zákoníku (dále jen „oddělení věřitelé“), mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena ze zpeněžení věci, práva nebo pohledávky, jimiž byla zajištěna.

Z ustanovení § 31 ZKV se dále podává, že nároky na vyloučení věci z podstaty (§ 19 odst. 2), pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2), nároky na oddělené uspokojení (§ 28) a pracovní nároky (§ 31 odst. 3) lze uspokojit kdykoli v průběhu konkursního řízení. Jiné nároky lze uspokojit jen podle pravomocného rozvrhového usnesení (odstavec 1). Pohledávkami za podstatou, pokud vznikly po prohlášení konkursu, jsou mimo jiné též nároky věřitelů ze smluv uzavřených správcem podstaty, včetně smluv o úvěru za účelem financování vývozu poskytnutého podle zvláštního zákona po předchozím souhlasu věřitelského výboru, úroků a smluvních pokut podle těchto smluv, jakož i ze smluv týkajících se provozování podniku, od nichž správce neodstoupil podle § 14 odst. 2 (odstavec 2 písm. e/).

Ustanovení § 32 odst. 1 ZKV pak určuje, že v rozvrhu se uspokojí nejdříve dosud nezaplacené pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2) a pracovní nároky (§ 31 odst. 3). Nepostačuje-li výtěžek zpeněžení podstaty na úhradu všech těchto pohledávek, uspokojí se nejdříve hotové výdaje a odměna správce, potom náklady spojené s udržováním a správou podstaty, poté soudní poplatek za konkurs, poté pohledávky výživného ze zákona; ostatní pohledávky se uspokojí poměrně.

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání po celou dobu zadržování stavebních strojů (od 1. prosince 2005 do 18. srpna 2006) a ostatně i v době prohlášení konkursu na majetek úpadce (23. května 2005) a do 1. ledna 2008 (kdy byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen zákonem č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenčního zákonem/) nedoznala změn.

Podle ustanovení § 175 obč. zák. kdo je povinen vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, může ji zadržet k zajištění své splatné pohledávky, kterou má proti osobě, již by jinak byl povinen věc vydat (odstavec 1). Zadržovací právo vzniká i k zajištění dosud nesplacené pohledávky, pokud byl proti dlužníku podán návrh na konkurs (odstavec 2).

Dle ustanovení § 177 obč. zák. zadržovací právo vznikne jednostranným úkonem oprávněné osoby, kterým vyjadřuje svou vůli zadržet věc (odstavec 1). Oprávněná osoba je povinna bez zbytečného odkladu vyzkoušet dlužníka o zadržení věci a jeho důvodech; jestliže smlouva, na jejímž základě má věc u sebe, byla uzavřena písemně, musí být i vyzkoušení písemné (odstavec 2).

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení občanského zákoníku po celou dobu zadržení stavebních strojů (od 1. prosince 2005 do 18. srpna 2006).

Nejvyšší soud především uvádí, že co do povahy pohledávek za podstatou a povinností správce konkursní podstaty při jejich uspokojování, se závěry odvolacího soudu (k § 31 ZKV) mýjejí se smyslem dané úpravy, tak jak byl ve vazbě na ustanovení § 32 odst. 1 ZKV vyložen již v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. ledna 2007, sp. zn. 15 Cmo 78/2007, uveřejněném pod číslem 35/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 35/2009“). Podle tohoto rozhodnutí, jehož sjednocující potenciál pro rozhodovací praxi soudů se projevil právě tím, že je Nejvyšší soud uveřejnil ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, platí, že kritéria uvedená v ustanovení § 32 odst. 1 ZKV má správce konkursní podstaty respektovat i tehdy, uspokojuje-li v průběhu konkursu pohledávky uvedené v ustanovení § 31 odst. 1 ZKV. Při rozhodování, zda v průběhu konkursního řízení uhradí pohledávky uvedené v § 31 odst. 1 ZKV, proto správce konkursní podstaty musí vždy zvažovat (podle stavu zpeněžení), zda takovou úhradou neohrozí uspokojení pohledávek podle § 32 odst. 1 ZKV. Napadené rozhodnutí je v dotčeném ohledu nesprávné již proto, že při interpretaci § 31 ZKV vazbu na § 32 odst. 1 ZKV opomíjí.

Nejvyšší soud dále již ve svém rozsudku ze dne 25. června 2003, sp. zn. 29 Odo 565/2001, uveřejněném pod číslem 27/2004 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 27/2004“), jakož i v rozsudku ze dne 29. září 2004, sp. zn. 29 Odo 198/2004, uveřejněném pod číslem 90/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 90/2005“) vysvětlil, že věřitel s pohledávkou za podstatou je sice oprávněn domáhat se v průběhu konkursu její úhrady soudně žalobou o splnění povinnosti (§ 80 písm. b/ o. s. ř.), podanou proti správci konkursní podstaty (§ 14 odst. 1 písm. d/ ZKV), že se však i pro pohledávky za podstatou prosadí úprava obsažená v § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV, tedy že i pro tyto pohledávky (nebo jejich příslušenství) lze na základě vykonatelného titulu směřujícího vůči správci konkursní podstaty nařídit výkon rozhodnutí (exekuci), nelze jej však provést.

Závěr, že zadržovací právo má také funkci uhrazovací, je závěrem zřejmým (srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2007, sp. zn. 21 Cdo 694/2006, uveřejněného pod číslem 13/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), přičemž již ve vazbě na závěry plynoucí z R 27/2004 bylo namísto si položit otázku, jak může být realizována uhrazovací fikce zadržovacího práva, které slouží k zajištění pohledávky za podstatou, jejíž splnění nelze za trvání konkursu exekučně vynutit.

Nesprávné bylo též odmítnutí dovolatelova poukazu na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1318/2000 a na R 2/2005. Tato rozhodnutí se sice týkají zajištění zástavním právem (soudcovským zástavním právem), odvolací soud však nevysvětluje, proč by z hlediska práva na oddělené uspokojení pohledávek měl být za trvání konkursu rozdíl mezi uspokojením pohledávek zajištěných zástavním právem a uspokojením pohledávek zajištěných zadržovacím právem, respektive pohledávek zajištěných dalšími způsoby vypočtenými v § 28 odst. 1 ZKV.

Ustanovení § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV rozumí „právem na oddělené uspokojení“ právě některé z práv vypočtených v § 28 odst. 1 ZKV (a to i vzhledem výslovnému odkazu na § 28 ZKV v textu § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV). Podle nezpochybněných skutkových závěrů soudů nižších stupňů byl předmětem zadržovacího práva v této věci majetek patřící do konkursní podstaty úpadce. Ustanovení § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV pak tím, že zakazuje nabytí práva na oddělené uspokojení za trvání konkursu, zakazuje i nabytí zadržovacího práva. Zda jde o zadržovací právo k pohledávce za podstatou nebo k jiné pohledávce, je tu zcela bez významu (a odvolací soud se mylí, usuzuje-li jinak), když zákaz jednoznačně formulovaný v § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV se váže k majetku konkursní podstaty a nikoli k povaze pohledávky, jež by takto měla být zajištěna.

Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž správné není. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil včetně závislých výroků o nákladech řízení. Jelikož důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)